

Starea culturii la Braşov

Consortiul Cultural Corona, 17.05.2016

Context

Consortiul Cultural Corona a încercat de la înfiinţarea asociaţiei (2014), să medieze relaţia dintre autorităţi şi mediul cultural. Este prima organizaţie de acest tip din Braşov, şi una dintre puţinele din ţară, care şi-a asumat un rol strategic şi de reprezentare a intereselor şi viziunii organizaţiilor culturale, indiferent de forma lor de organizare, instituţii publice sau organizaţii non-guvernamentale.

Deşi Consortiul Cultural Corona a dorit să devină principalul partener al Primăriei Municipiului Braşov în procesul de candidatură a oraşului la titlul de Capitală Europeană a Culturii, asumându-şi şi realizând si procesul de consultare publică a cetăţenilor interesaţi, în final s-a depus un dosar care nici măcar nu menţiona denumirea organizaţiei noastre şi care era construit în jurul unui concept ce nu fusese dezbătut în comunitatea culturală. După cum ştim, Braşovul nu a intrat în finala competiţiei (în care au rămas Bucureştiul, Timişoara, Clujul şi Baia Mare).

Bunurile câştigate ale acestei candidaturi sunt totuşi Strategia pentru Cultură a Municipiului Braşov 2015-2030, respectiv Studiul de Consum Cultural 2015. Din aceste documente am aflat cu regret că peste 60% dintre persoanele cu vârste între 18-35 ani din Braşov consideră oferta culturală locală „plictisitoare şi repetitivă”.

În urma unei dezbateri interne din cadrul comunităţii culturale braşovene au fost identificate principalele noastre probleme, respectiv posibile soluţii, pe care le propunem candidaţilor la alegerile locale din 5 iunie 2016. Subliniem disponibilitatea membrilor asociaţiei pentru implicare în dezvoltarea comunităţii noastre prin politici culturale novatoare şi participative.

PROBLEME

Bani pentru cultură

- Programele de finanţare locale ale Primăriei şi Consiliului Judeţean au probleme de legalitate (comisii de evaluare lipsite de competenţa prevăzută în lege) şi de fezabilitate (solicitare de documente inutile în etapa de evaluare iniţială). Lansarea acestora se face foarte târziu.
- Absenţa continuităţii de finanţare publică minimă garantată pentru proiectele culturale consacrate - festivaluri.

SOLUȚII

- Solicităm ca evaluarea proiectelor finanţate cu fonduri nerambursabile de către autorităţile locale să se facă de specialişti în cultură, nu de funcţionari publici.
- Solicităm reducerea birocrăţiei procedurii de solicitare a finanţărilor, în spiritul renunţării la documentele irelevante şi neimpuse de lege.
- Lansarea acestora să se facă în anul anterior.
- Finanţarea de rezidenţe cultural artistice pentru artişti dinafara oraşului.
- Crearea de linii de finanţare nerambursabilă distincte pentru festivaluri, separate de cele destinate proiectelor culturale.

Personal calificat pentru cultură

- O problema foarte gravă este dată de absența structurii administrative competente și responsabile cu implementarea strategiei culturale a Brașovului. Strategia există, dar nu este aplicată coerent în acest moment și nu există resurse umane suficiente pentru aceasta.
- Lipsa managementului cultural profesionist la nivelul administrației publice locale și județene la Brașov

- Crearea unei structuri de management cultural integrat - serviciu public, după modelul ARCUB București, care să aibă ca misiune implementarea strategiei de dezvoltare culturală a Brașovului.
- Scoaterea la concurs a tuturor posturilor de management din cultură și renunțarea la tehnica păguboasă a interimatului. Depolitizarea funcțiilor de conducere din cultură. Înființarea de posturi de conducere și coordonare pentru micromanagement cultural.

Transparență și cooperare în politicile și proiectele publice

- Absența transparenței în actul decizional și necorelarea cu strategia de dezvoltare culturală a orașului - vezi cazul organizării „Zilelor Brașovului” fără consultarea și implicarea comunității culturale.
- Ignorarea actorilor culturali independenți în managementul public al infrastructurii culturale.

- Transparentizarea totală a procesului decizional și administrativ privitor la cultura brașoveană prin dezbateri publice realizate în prealabil, comunicare permanentă.
- Planificarea cu un an înainte a evenimentelor majore culturale artistice, precum Zilele Brașovului, cu participarea întregului mediu cultural.

Spații pentru cultură

- Nu există perspective clare de investiții în infrastructura culturală a orașului. De la inaugurarea Sălii Patria nu a mai aparut niciun alt spațiu cultural nou.
- Muzeele și Biblioteca Județeană funcționează în spații improprii, iar pentru unele din ele se plătește chirie.
- O parte a turnurilor și bastioanelor cetății sunt abandonate și închise pentru acces public, fenomen care a dus la alterarea calității experienței turistice.
- Liceul de muzică funcționează în spații închiriate, expus riscului de a părăsi clădirile. Din cele 7 cinematografe ale orașului care funcționau în anul 1989, azi nu mai este deschis niciunul.

- Investiții în spații adecvate ale instituțiilor - muzee, biblioteci, licee de artă, săli de expoziții, spectacole și concerte
- Valorificarea spațiilor din infrastructura existentă, turnurile și bastioanele cetății, prin ateliere de creație, expoziții, evenimente culturale cofinanțate de autorități.
- Bastionul Țesătorilor să devină un spațiu deschis pentru ateliere de creație cu copii. (after school cultural).
- Inițierea unei politici pe termen lung de investiții și construire de spații noi cu menire cultural-artistică, pentru ateliere și incubatoare pentru comunitatea creativă locală. Inițierea de parteneriate publice-private cu agenții imobiliari.
- Alocarea de spații administrative și de funcționare pentru asociațiile și fundațiile culturale.

Centrul istoric și cartierele Brașovului

- Viitorul centrului istoric este amenințat de centrele comerciale de la periferia orașului. Se poate vedea asta din numărul crescător al spațiilor comerciale părăsite și scoase la vânzare sau închiriere. Cultura este o victimă colaterală. Tinerii nu își petrec timpul în centru, locul în care de concentrează deocamdată oferta culturală din Brașov și astfel consumul cultural este redus.
- Pe de altă parte, acțiunile culturale și artistice din cartiere sunt aproape inexistente, numărul filialelor Bibliotecii județene a scăzut.

Publicitatea culturală sprijinită de Primărie

- Nu există o strategie de comunicare integrată a culturii și turismului cultural local. Cu excepția calendarului lunar (la care încă nu există un acces clar al operatorilor privați), expunerea promovării în spațiul public a agendei cultural-turistice este derizorie sau dăunătoare (vezi cazul panourilor de lemn de la Modarom).

- Cercetarea și previzionarea tendințelor generale, urmate de planuri pe termen scurt, mediu și lung. Sondaje anuale obligatorii pentru măsurarea consumului cultural, testarea ideilor noi, previzionarea tendințelor.
- Inițierea unor politici publice cu privire la protejarea, conservarea și valorificarea monumentelor istorice.
- sprijinirea strategică a proiectelor care urmăresc activarea și formarea publicului din cartierele Brașovului.
- transformarea unor spații industriale dezafectate din proprietatea autorităților locale în centre culturale și artistice.

- Solicităm spații fizice (eventual și electronice) de promovare și publicitate în zonele centrale și în cartiere, la intrările în oraș, în stațiile și mijloacele de transport public RATBV, respectiv în mass-media locale în regim de gratuitate.